

Методологічні пояснення

Поточні розрахунки чисельності населення на 1 січня базуються на даних останнього перепису населення (Всеукраїнського перепису населення 2001 року) з урахуванням природного і міграційного рухів населення, а також змін чисельності населення внаслідок адміністративно-територіальних змін.

Наявне населення – населення, яке на момент перепису перебуває на певній території, враховуючи тимчасово проживаючих. Тимчасово проживаючі – це особи, які на момент перепису населення перебувають на території певного населеного пункту, але постійно проживають в іншому населеному пункті (за умови відсутності у постійному місці проживання не більше, ніж 12 місяців).

Постійне населення – населення, яке на момент перепису постійно проживає на даній території, враховуючи тимчасово відсутніх. Тимчасово відсутні – це особи, які постійно проживають у даному населеному пункті, але на момент перепису населення перебувають за його межами, якщо термін їх відсутності не перевищує 12 місяців.

Середня чисельність населення – середня арифметична з чисельності на початок і кінець періоду, для якого вона визначається.

Міське і сільське населення. До міського населення відносяться особи, які проживають в міських поселеннях, до сільського – які проживають у сільській місцевості. Міські поселення – це населені пункти, що затверджені законодавчими актами як міста та селища міського типу. Всі інші населені пункти – сільські.

Вік людини – період від народження до певного моменту її життя. Вік визначається кількістю повних років, прожитих людиною на цей момент.

Вікова група населення – сукупність людей певного віку.

Відомості про народження, смерті, шлюби та розлучення узагальнюються на підставі щорічної статистичної обробки даних других примірників актів цивільного стану.

У кількість народжених включаються тільки народжені живими.

Поточний облік шлюбів враховує тільки укладання шлюбів, які оформлені юридично. Шлюб вважається укладеним з моменту його реєстрації в органах державної реєстрації актів цивільного стану.

Поточний облік розлучень після набуття чинності Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» від 1 липня 2010р. № 2398-VI враховує розірвання шлюбів тільки за даними органів державної реєстрації актів цивільного стану без урахування розірвань шлюбів, здійснених у судовому порядку.

Кількість дітей народжених жінками, які не перебували у зареєстрованому шлюбі, включає народження, на час реєстрації яких походження дитини від батьків встановлюється шляхом подачі спільної заяви батьком і матір'ю дитини або тільки за заявою матері чи за рішенням суду, про що записується в акті про народження. Якщо дитина народилася після смерті особи, яка перебувала з матір'ю новонародженого в шлюбі, у актовий запис померлий може бути записаний батьком дитини за умови, що з дня його смерті до народження дитини минуло не більше 10 місяців.

Природний приріст (скорочення) – різниця між кількістю народжених живими і кількістю померлих.

Загальні коефіцієнти народжуваності та смертності (кількість народжених та кількість померлих на 1000 осіб наявного населення) – відношення відповідно кількості народжених (живими) і кількості померлих протягом періоду до середньої чисельності наявного населення.

Загальний коефіцієнт природного приросту (скорочення) (природний приріст (скорочення) на 1000 осіб наявного населення) розраховують як відношення природного приросту населення за період до середньої чисельності наявного населення або як різницю між загальними коефіцієнтами народжуваності та смертності.

Коефіцієнт смертності дітей у віці до 1 року (смертність дітей у віці до 1 року) – кількість померлих дітей у віці до 1 року на 1000 живонароджених. Розраховують за формулою :

$$KCH = \left(\frac{M_0 + M''}{N_0} + \frac{M_1}{N_1} \right) * 1000,$$

де M_0 – кількість померлих у віці до 1 року із числа народжених у тому році, для якого обчислюється коефіцієнт;

M – кількість померлих дітей у віці до 1 року, рік народження яких невідомий;
 M_1 – кількість померлих у віці до 1 року із числа народжених у попередньому році;
 N_0 – кількість народжених у тому році, для якого обчислюється коефіцієнт;
 N_1 – кількість народжених у попередньому році.

Загальні коефіцієнти шлюбності та розлучуваності (кількість зареєстрованих шлюбів та кількість зареєстрованих розлучень на 1000 осіб наявного населення) – відношення відповідно кількості зареєстрованих протягом календарного року шлюбів і розлучень до середньорічної чисельності наявного населення.

Коефіцієнти народжуваності за віком матері розраховані діленням кількості народжених живими за рік у жінок визначеної вікової групи на середньорічну чисельність жінок відповідного віку в постійному населенні. Розрахунок показника для вікової групи 15–49 років здійснюється з урахуванням дітей, народжених жінками у віці старше 49 років і молодше 15 років, розрахунок показника для вікової групи 15–19 років здійснюється з урахуванням дітей, народжених жінками у віці молодше 15 років, розрахунок показника вікової групи 45–49 років – з урахуванням дітей, народжених жінками у віці старше 49 років.

Сумарний коефіцієнт народжуваності характеризує середню кількість дітей, народжених жінкою у гіпотетичному поколінні за все її життя, за умови збереження в кожній віковій групі існуючого рівня народжуваності. Розраховується як сума вікових коефіцієнтів народжуваності по всіх вікових інтервалах, його розмір не залежить від вікового складу населення і характеризує середній рівень народжуваності в календарному році, для якого він визначається.

Джерелом інформації про причини смерті є лікарське свідоцтво про смерть, фельдшерська довідка про смерть, лікарське свідоцтво про перинатальну смерть, на підставі яких заповнюється графа «Причина смерті» в актовому записі про смерть.

Розробка причин смерті починаючи з 2005 року здійснюється відповідно до Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я Десятого перегляду.

Дані з міграції населення базуються на статистичній розробці інформації талонів зняття з реєстрації місця проживання в Україні, а також талонів реєстрації місця проживання, які надходять від органів Державної міграційної служби України для розроблення статистики міграції за всіма видами переміщень населення.

Міграція населення – територіальні переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання.

Всі потоки (загальна міграція) за своїми складовими частинами поділяються на внутрішньорегіональну, міжрегіональну та міждержавну міграції.

Внутрішньорегіональна міграція – міграція населення, яка відбувається у межах одного регіону (Автономна Республіка Крим, область, м.Київ, Севастополь (міськрада)).

Міжрегіональна міграція – міграція населення з одного регіону в інший у межах України.

Міждержавна міграція – міграція населення за межі України або прибуття до України з інших країн.

Зовнішня міграція для регіону це міжрегіональна та міждержавна міграція разом.

Кількість прибулих визначається за талонами реєстрації місця проживання в Україні.

Кількість вибулих визначається за талонами зняття з реєстрації місця проживання в Україні.

Міграційний приріст (скорочення) – різниця між кількістю прибулих на дану територію та кількістю вибулих за її межі.

Загальні коефіцієнти прибуття (вибуття) – відношення відповідно кількості прибулих і кількості вибулих протягом періоду до середньої чисельності наявного населення; розраховано на 10000 осіб.

Загальний коефіцієнт міграційного приросту (скорочення) (міграційний приріст (скорочення) на 10000 осіб наявного населення) – розраховують як відношення міграційного приросту населення за період до середньої чисельності наявного населення або як різницю між загальними коефіцієнтами прибуття та вибуття.

Середня очікувана тривалість життя при народженні – кількість років, які в середньому належить прожити даному поколінню народжених за умови, що протягом усього життя цього покоління (при переході його від одного віку до іншого) рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах. Розраховується в таблицях смертності.